

PERSBERICHT

Expo en boek 'Gevonden architectuur' pleiten voor bouwcultuur die focust op wat er al is

Wie vandaag in Vlaanderen bouwt, vertrekt van een beschreven blad

Wat zijn de maatschappelijke troeven van een bouwsector die zich toespitst op het transformeren van bestaande gebouwen? In 'Gevonden architectuur' toont het Vlaams Architectuurinstituut aan de hand van experimentele nationale en internationale voorbeelden het enorme potentieel van een volgebouwde regio als Vlaanderen. Voor de lancering op 5 september geeft de gerenommeerde Franse architecte Anne Lacaton (Lacaton & Vassal) een lezing in DE SINGEL.

Gevonden Architectuur. Experimenten in conservatie

Tentoonstelling | van 06.09.2023 tot 21.05.2024

Openingslezing door Anne Lacaton (Lacaton & Vassal) | op 05.09.2023 om 20:00u

Vlaams Architectuurinstituut in De Singel, Antwerpen

Transformatie als eerste ontwerpkeuze

Architectuur in Vlaanderen en Brussel geeft blijk van een unieke positie in de omgang met de bestaande gebouwde omgeving. De tentoonstelling 'Gevonden Architectuur' bewijst dat. Zeven experimentele benaderingen van transformatie-architectuur en een reeks nationale en internationale referentieprojecten tonen dat het bestaande arsenaal aan gebouwen in Vlaanderen een arsenaal aan mogelijkheden biedt. Er wordt niet enkel gekeken naar het eindresultaat, maar vooral ook naar het ontwerpproces en de soms zeer uiteenlopende betrokkenen. Elk project wordt geïllustreerd aan de hand van vooronderzoeken, tekeningen, foto's en maquettes zoals de curatoren ze aantreffen bij de ontwerp bureaus. Met de tentoonstelling wil het Vlaams Architectuurinstituut architecten, beleidsmakers, gebruikers, financiers en opdrachtgevers inspireren om nieuwe paden te bewandelen in de omgang met ons bestaand patrimonium.

PERSBERICHT

Gebouwen als dragers van het collectieve geheugen

Recente discussies rond de uitbreiding van Het Steen in Antwerpen en Het Gravensteen in Gent doen inzien dat niet enkel professionelen een mening hebben over hoe we moeten omgaan met ons erfgoed en de gebouwde omgeving in het algemeen. De mondige burger roert zich. Het toont het belang van gebouwen als belangrijk onderdeel van het collectieve geheugen. Het boek en de tentoonstelling breken daarom een lans om op een collectieve manier, samen met de gebruikers, opdrachtgevers, ontwerpers en historici tot een gepaste transformatie te komen.

Korte keten bouwen en urban mining

In een dichtbebouwde regio als Vlaanderen waar open ruimte schaars is, is herstellen, inbreiden of opnieuw activeren niet enkel een culturele beslissing. Het heeft ook een impact op globale materialenstromen en op lokale werkgelegenheid. Hoe meer gebouwen er hersteld worden, hoe meer nood er is aan geschoolde arbeidskrachten en lokale (ambachtelijke) nijverheid. Urban mining is daar een goed voorbeeld van; materialen die tot voor kort als afval van bouwerven werden afgedaan, worden opgewaardeerd tot grondstoffen voor bouwprojecten. Op die manier is het transformeren van bestaande gebouwen duurzamer dan een nieuwbouw volgens de laatste EPB-normen.

Uitgelichte projecten

Als ruggengraat voor de tentoonstelling en het boek presenteren de curatoren zeven architecturale posities: ensemble, leegte, herconfiguratie, binnenstebuiten, spoor, spiegel en nuance. Hedendaagse voorbeelden maken elke positie concreet. De projecten zijn stuk voor stuk experimentele onderzoeken naar de rol die een gebouw kan spelen in de uitdagingen van de toekomst, zoals klimaatverandering, migratie, globalisering, sociale inclusie en hoe je omgaat met kennis van het verleden in een digitale wereld die andere manieren van maken, delen en bewaren kent.

Nationaal

- *Het Steen*, noAarchitecten, 2021 Antwerpen
- *Chapex*, AjdvivgWA : AM architecten jan de vylder inge vinck – AgwA, 2024 Charleroi
- *Openluchtdepot van de collectie Kunst in de Stad*, Aslı Çiçek, 2021 Antwerpen
- *Stadhuis Mortsel*, Eagles of Architecture, 2024 Mortsel
- *Het Predikheren*, Korteknie Stuhlmacher Architecten, Callebaut Architecten, Bureau Bouwtechniek, 2019 Mechelen
- *Boekentoren*, Robbrecht en Daem architecten, 2021 Gent
- *Rijksarchief Gent*, Robbrecht en Daem architecten, 2014 Gent
- *Malibrans*, Carton123 architecten, 2020 Elsene

Internationaal

- *De opwaardering van de Granby-wijk door Assemble, 2013, Liverpool, VK*
- *Pleasant Place Doctors' Surgery door Caruso St John, 1990, Hersham, VK*
- *Algemeen Archief van Navarra door Rafael Moneo, 2003, Pamplona, Spanje*
- *Musée Unterlinden van Herzog & De Meuron, 2015, Colmar, Frankrijk*
- *Transformatie van het Deutsches Architekturmuseum door Oswald Mathias Ungers, 1984, Frankfurt, Duitsland*
- *Bouw van een nieuw huis binnen de restanten van Astley Castle door Witherford Watson Mann, 2012, Warwickshire, VK*
- *Parco Dora door Latz+Partner, 2012, Turijn, Italië*
- *Publieke hal van het Planningsbureau van Istanbul door SO? Architecture and Ideas, 2022, Istanbul, Turkije*
- *Herstel van de ruïne van de kerk van São José do Queimado door Instituto Modus Vivendi, 2020, Serra, Brazilië*
- *Pad naar de Akropolis door Dimitris Pikionis, 1957, Athene, Griekenland*
- *Grote Synagoge Herdenkingspark door NArchitektURA, 2019, Oświęcim, Polen*
- *Sala Beckett door Flores & Prats, 2014, Barcelona, Spanje*
- *Ningbo Historisch Museum door Amateur Architecture Studio, 2008, Ningbo, China*
- *Stedelijk Centrum Cristalerías Planell door H Arquitectes, 2006, Barcelona, Spanje*
- *Transformatie van Tour Bois-le-Prêtre door Lacaton & Vassal, 2011, Parijs, Frankrijk*
- *Tate Modern door Herzog & De Meuron, 2000, Londen, VK*
- *Handelspand Weinstrasse door Hild und K, 2020, München, Duitsland.*
- *Tijdelijke renovatie van het Spaanse Huis door de lokale gemeenschap, 2013, Belgrado, Servië*
- *Alte Pinakothek door Hans Döllgast, 1957, München, Duitsland*
- *Solar do Unhão door Lina Bo Bardi, 1963, Salvador, Brazilië.*
- *Neues Museum door David Chipperfield en Julian Harrap, 2009, Berlijn, Duitsland*
- *Can Sau, Un Parell d'Arquitectes, 2018, Olot, Spanje*
- *Castelvecchio, Carlo Scarpa, 1964, Verona, Italië*
- *Huis voor Josephine Baker van Adolf Loos (1928) / Woning Van Roosmalen van Bob Van Reeth/A.W.G (1986, Antwerpen, België) / Architecturale re-enactment van het Josephine Baker Huis voor Ordos 100 van Ines Weizman (met Andreas Thiele) (2008, China)*
- *Huis Christine Clinckx van Luc Deleu/T.O.P. office, 2001, Ekeren*
- *Sainsbury Wing van de National Gallery door Venturi Scott Brown, 1991, Londen, VK.*
- *Barnes Foundation door Tod Williams en Billie Tsien Architects, 2012, Philadelphia, VS.*
- *Uitbreiding van het stadhuis door Gunnar Asplund, 1936, Göteborg, Zweden.*
- *Tolou Plug-in Toren door Rural Urban Framework, 2019, Longyan, China.*

PERSBERICHT

- Fittja Volkspaleis door Spridd en NCC, 2013, Stockholm, Zweden.
- Oude haven door Manuel de Solà-Morales (masterplan, 2002) en door 51N4E (Jacques Brel Hall, 2018), Saint-Nazaire, Frankrijk.
- Ruin Academy van Marco Casagrande, 2010, Taipei, Taiwan.

Citaten

- *“Een steeds groter deel van de architectuurpraktijk richt zich op transformatie in plaats van nieuwbouw.”* – Sofie De Caigny, Hülya Ertas en Bie Plevoets (curatoren ‘Gevonden architectuur’)
- *“Wat bouwvergunningen voor erfgoedgebouwen betreft, is er een lange traditie van dialoog tussen architecten, restauratiedeskundigen en ambtenaren op het raakvlak van de zorg voor het erfgoed, het architecturale ontwerp en de zorg voor onze leefomgeving. Deze dialoog en samenwerking zijn essentiële onderdelen binnen het denk- en ontwerpproces.”* – Leen Meganck, directeur Onderzoek Bouwkundig Erfgoed van het Agentschap Onroerend Erfgoed
- *“De uitbreiding en herschikking van Het Steen door noAarchitecten illustreert dat de geschiedenis niet vaststaat of eindig is én het herstelt het gebouw als een ensemble van stemmen en melodieën uit verschillende periodes.”* – Christoph Grafe, professor architectuurgeschiedenis en theorie Universiteit Wuppertal
- *“Architectuur is een tijdmachine.”* – Jonathan Hill, professor architectuur en visuele theorie The Bartlett School of Architecture, Londen
- *“Het openluchtdepot voor de collectie Kunst in de Stad in Antwerpen pakt het moeilijke onderwerp van koloniale monumenten aan door cultureel problematische openbare sculpturen bijeen te brengen die niet langer in een stedelijke ruimte kunnen worden getoond.”* – Sally Stone, professor Architecture and Adaptive Reuse programme Leader, Manchester School of Architecture
- *“Wij als architecten hebben het potentieel van gevonden architectuur maar langzaam ingezien. Wij hebben nog heel wat inhaalwerk voor de boeg.”* – William Mann, Witherford Watson Mann Architects
- *“We zien de laatste tijd verschillende projecten die inzetten op het herstellen van de publieke rol van een gebouw, eerder dan op het behoud van de materialiteit ervan.”* – Stefan Devoldere, hoogleraar en decaan Faculteit Architectuur en Kunst Universiteit Hasselt en ex-Vlaams Bouwmeester

PERSBERICHT

Gevonden architectuur Experiment en conservatie

productie Vlaams Architectuurinstituut en De Singel

curatoren Sofie De Caigny, Hülya Ertas, Bie Plevoets

scenografie FELT architecture & design

met werk van noAarchitecten, architecten jan de vylder inge vinck, Aslı Çiçek, Eagles of Architecture, Korteknie Stuhlmacher Architecten, Callebaut Architecten, Bureau Bouwtechniek, Robbrecht en Daem architecten, Carton123 architecten

met de steun van Vlaamse Gemeenschap

tentoonstelling | Gevonden architectuur. Experimenten in conservatie

wo 6 september 2023 → zo 17 maart 2024

Vlaams Architectuurinstituut in De Singel (Desguinlei 25, 2018 Antwerpen)

open wo → zo / 14 → 19 uur en tijdens avondvoorstellingen tot 22 uur

€5

opening event | Keynote door Anne Lacaton (Lacaton & Vassal)

di 5 september 2022 – 20:00u

De Singel, Blauwe Zaal (Desguinlei 25, 2018 Antwerpen)

€0 (maar registratie is verplicht)

info en tickets op vai.be of desingel.be

boek | Gevonden architectuur. Experimenten in conservatie

uitgever: Vlaams Architectuurinstituut

auteurs: Sofie De Caigny, Stefan Devoldere, Hülya Ertas, Christoph Grafe, Jonathan Hill, William Mann, Leen Meganck, Bie Plevoets, Sally Stone, Michiel Van Balen, Koenraad Van Cleempoel en Caroline Voet

vormgeving: Bureau Wolewinski

pagina's: 174

prijs: €34,50

verkrijgbaar vanaf di 5 september 2023

vai.be/publicaties

perscontact

Vlaams Architectuurinstituut

Egon Verleye - communicatie & PR

T +32 (0)3 242 89 73

egon.verleye@vai.be

PERSBERICHT

Gevonden architectuur. Experiment en conservatie is een productie van:

Het Vlaams Architectuurinstituut en De Singel worden gesubsidieerd door:

Het programma van het Vlaams Architectuurinstituut geniet de steun van:

Reynaers Aluminium, Bulo, Gyproc, Stone, Febelcem en Wienerberger